ΕΤΟΣ Δ'. — ΑΡΙΘ. 409 **Τιμᾶται λεπτὰ 10** ΣΑΒΒΑΤΟΝ 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1883

ΜΗΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δίς, λ. **40,** τρὶς ἕως ἑξάκις λ. **20,** κατὰ μῆνα λ. **15,** ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. **10.**

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, **ὁδὸς Μουσῶν,** *Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.* —

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΛΥΣΙΑ

Ἡ κοινοβουλευτικὴ μηχανὴ ἀδρανεῖ. Αὐτὴ εἶναι ἡ φράσις τοῦ *Αἰῶνος* καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ἡ διαφωνία μας μὲ τὸν *Αἰῶνα* εἶναι ἄλλη· ὅτι ἐκεῖνος εἶναι τῆς σχολῆς τῆς περιτομῆς, τῆς σχολῆς τοῦ Πέτρου· ἐνῷ ἡμεῖς εἴμεθα τῆς σχολῆς τῆς ἀκροβυστίας, τῆς σχολῆς τοῦ Παύλου. Ἐκεῖνος νομίζει ὅτι ἂν κατορθωθῇ ἀπαρτία κ' ἐπαναληφθοῦν αἱ συνεδριάσεις καὶ κτυπήσῃ ὁ Δημητρακάκης τὸν Μάνδαλον καὶ ὑβρίσῃ ὁ Μπουλελᾶς τὸν Κῶσταν Κουμουνδοῦρον καὶ ἐν τῷ μέσῳ φωνῶν, κραυγῶν, ὕβρεων *περάσουν* τὰ νομοσχέδια τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἀδράνεια παύει καὶ ἡ κίνησις ἄρχεται· ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ὄχι μόνον τὰ νομοσχέδια τῆς κυβερνήσεως ἂν *περάσουν*, ἀλλὰ μαζὺ μ' αὐτὰ ἂν *περάσουν* καὶ τὰ *φοκόλα* τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τὰ ὀμματοὐάλια τοῦ Καλλιγᾶ καὶ αἱ ἰδέαι τοῦ Δουζίνα καὶ τὰ λατινικὰ τοῦ Δζάνε, πάλιν ἡ κοινοβουλευτικὴ μηχανὴ δὲν θὰ δουλεύῃ. Ἀπόδειξις δὲ τῆς παραλυσίας αὐτῆς εἶναι αὐτὸς ὁ *Αἰὼν*, ὅστις ἐν τῇ λογικῇ ἣν μεταχειρίζεται φαίνεται ὀλίγον παραλυτικός, διότι ἐνῷ ἐν δυσὶ φύλλοις ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ματαίωσις τῆς ἀπαρτίας εἶναι κατόρθωμα τῶν ὑπουργικῶν, οὐχ ἧττον ἐν τοῖς αὐτοῖς φύλλοις καὶ ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ τὴν ἀντιπολίτευσιν ὑπολαμβάνει ἔνοχον τῆς ἀδρανείας τῆς μηχανῆς του.

Ἔνοχοι λοιπὸν οἱ ὑπουργικοί· ἔνοχοι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι· ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια. Ἀλήθεια, ἥτις τὰς αἰτίας της πολὺ βαθυτέρας ἔχει ἢ ὥστε νὰ τὰς ἀνακαλύψῃ ὁ κ. Φιλήμων, ὅστις εἶναι ἐκ συστήματος καὶ ἐκ κράσεως ὁ προσωπικώτερος ὅλων τῶν πολιτευομένων. Αἱ κρίσεις του εἶναι πάντοτε προϊὸν τῆς περὶ αὐτὸν προσωπικῆς ἀτμοσφαίρας· διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐν τῷ πολιτικῷ του βίῳ κυμάνσεις δι' ἃς κατέστη παροιμιώδης.

* * *

Τὰ δύο μεγάλα κόμματα εἰς ἃ διαιρεῖται ἡ πολιτικὴ Ἑλλὰς εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ δύο συντελοῦσιν εἰς τὴν μὴ συμπλήρωσιν ἀπαρτίας. Ἂν ἀσθενῇ τοὺς πόδας ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἑνὸς κόμματος, ἀσθενεῖ τὴν κεφαλὴν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἄλλου κόμματος. Ἂν ταλαιπωρῆται ὑπὸ πυρετοῦ ὁ κ. Κουμουνδοῦρος, τὴν αὐτὴν πάσχει νόσον καὶ ὁ κ. Τρικούπης. Ἔχασαν τὸν ἀρχηγόν των οἱ κουμουνδουρικοί· ἀλλ' ἔχασαν καὶ τὸν ἰδικόν των οἱ Τρικουπικοί.

Εἶναι ὁ Κουμουνδοῦρος ὁ πρὸ ἑνὸς ἔτους τοιοῦτος; Ὄχι. Εἶναι ὁ Τρικούπης ὁ πρὸ ἑνὸς ἔτους τοιοῦτος; Οὔτε. Τὸ ὁμολογοῦσιν αὐτοὶ οἱ φίλοι του. Οἱ θερμότεροι στενάζοντες καὶ τὴν κεφαλὴν κινοῦντες, λέγουσιν: Ἔχασε, ἔχασε πολύ. *Τὸ ἔχασε* εἶνε φρασεολογία· *τὸ χάθηκε* εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ὁ Κουμουνδοῦρος ἐνομίζετο ἀπολωλώς, πολὺ πρὶν ἢ διατρέξῃ τὸν ἔσχατον κίνδυνον τῆς ζωῆς του· ὁ ἔσχατος κίνδυνος μάλιστα τὸν ἔσωσεν ἀπὸ τῆς ἀπωλείας. Ψυχορραγῶν ὁ Κουμουνδοῦρος ἀνεγεννήθη· ὁ κ. Τρικούπης — ὁ Θεὸς νὰ διαφυλάξῃ τὴν ὑγείαν του! — εἶναι πολὺ καλά· ἀλλ' εἶναι πολὺ καλὰ ὅπως ἦτο πολὺ καλὰ καὶ ὁ Κουμουνδοῦρος ὅταν οὔτε ποδάγραν εἶχεν, οὔτε πυρετόν, οὔτε πυαιμίαν. Δηλαδὴ εἶναι πολὺ κακά. Ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ ἔχασεν ὄχι μόνον τὸ γόητρον οὗ ἀπήλαυεν, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην ὡς ἀξιοτίμου πολιτευτοῦ. Ὁ ἀναμορφωτὴς ἀνεφάνη ὁ χυδαιότερος τῶν ἐμπειοικῶν. Ἂν ἦτο τοὐλάχιστον φθηνότερος! ἂν δὲν μᾶς ἐκόστιζε τόσον! Ἀλλ' ὄχι. Διετήρησεν ἐκ τοῦ ἀναμορφωτοῦ τὴν τόλμην καὶ ἦλθε σκυθρωπάζων νὰ μᾶς ἐπιβάλῃ **14 ἑκατομμύρια νέων φόρων**!! Διατί; Διὰ νὰ κρατῆται ὡς ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν προβιβάζων, καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν μοιράζων θέσεις εἰς κνώδαλα καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν διορίζων ἀστυνόμους τὰ κοινωνικὰ σκύβαλα. Αὐτὸ θὰ πῇ νὰ πληρώνετε τριπλασία τιμὴν εἰς τὸ ἐμβαλωμένον σας ὑπόδημα ἢ εἰς τὸ καινουργέον. Τὸ ἐμβαλωμένον ὑπόδημα εἶναι ὁ κ. Τρικούπης.

* * *

Ἂς ὑποθέσωμεν λοιπὸν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ὀπαδῶν τοῦ κ. Τρικούπη τὸν ἐπλησίασαν ὡς ἀρχηγὸν τῆς ἀναμορφώσεως· τώρα, ὅτε ἡ ἀναμόρφωσις, σχισθέντος τοῦ περικαλύπτοντος αὐτὴν σκοτεινοῦ πέπλου, ἀπεδείχθη μία *πατσαβούρα*, δύναται ὁ *Αἰὼν* νὰ ὑποστηρίζῃ πεποιθότως ὅτι ἔχουν οἱ τρικουπικοὶ ἀρχηγόν; Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι ὁ ἀρχηγὸς εἶναι ζύμη τοῦ κόμματος καὶ τὸ κόμμα ζύμη τοῦ ὑπουργοῦ, τί πρὸς τοὺς ὀγδοήντα ἢ ἑκατὸν βουλευτὰς τοῦ κ. Τρικούπη, ἡ μεγάλη πλειονοψηφία τῶν ἀνεξαρτήτων τοῦ ἔθνους, ἥτις ἔπαυσε νὰ θεωρῇ σημαιοφόρον της τὸν κ. Τρικούπην;

* * *

Ἀλλ' ἔχουσιν οἱ κουμουνδουρικοὶ ἀρχηγόν; Οἱ αἰσιοδοξότεροι δὲν δύνανται νὰ εἴπωσι ναί. Ἂν ὁ Γλάδστων σκέπτεται ν' ἀποχωρήσῃ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, πρὶν ἢ ὁ θάνατος τὸν εὕρῃ πρωθυπουργόν, ἂν ὁ Βίσμαρκ ἠλλοιώθη καὶ δὲν αἰσθάνηται οὐδὲ τὰς μισὰς δυνάμεις ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸν ἀγῶνα, τί δύναταί τις νὰ προσδοκᾷ ἐκ τοῦ καταπεπονημ

νου καὶ ἐξηντλημένου σώματος τοῦ κ. Κουμουνδούρου! Ἐὰν ἦτο ἕτοιμος ὁ διάδοχός του, ὡς ἐπὶ τῆς προσωρινῆς ἀποχωρήσεως τοῦ κ. Γλάδστωνος ἐκηρύχθη ὁ λόρδος Χάρτιγκτων ἀντικαταστάτης καὶ παραιτηθέντος τοῦ ὑπουργείου Δισραέλη ἐκλήθη αὐτὸς πρῶτος ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης νὰ σχηματίσῃ ὑπουργεῖον, οὕτω πρὸ πολλοῦ θὰ εἴχομεν ἔστω καὶ προσωρινῶς τὸν νέον ἀρχηγὸν τῶν Κουμουνδουρικῶν οἵτινες καὶ θὰ προσήρχοντο εἰς τὴν Βουλὴν μὲ νέας δυνάμεις καὶ θὰ εἶχον ἴσως ἤδη ἀνατρέψει τὸ ὑπουργεῖον Τρικούπη.

Ἀλλ' ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἠδύναντο νὰ ὀνομασθῶσιν ἀρχηγοί, ὁ μὲν κ. Σωτηρόπουλος, ὁ φυσικώτερος ἀρχηγός, ἔπαθε καὶ αὐτὸς πυαιμίαν πολιτικὴν ἕνεκα τῶν Βελεντζικῶν, ὁ κ. Ζηνόπουλος θεωρεῖται πολὺ νέος, ὁ κ. Μίλησις δὲν ἔχει πολλὰς συμπαθείας μεταξὺ τοῦ κόμματος, καὶ ὁ κ. Κυβερνήτης Πετιμεζᾶς πιστεύεται πολὺ νέηλυς κουμουνδουρικῶς. Ὁ κ. Λεωνίδας Δεληγεώργης, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὅλα τὰ προσόντα ἀρχηγοῦ, διεδραμάτισεν ἕνεκα ἀκατανοήτου μετριοφροσύνης καὶ πολιτικῆς δειλίας καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον καὶ κατ' αὐτὴν λίαν περιωρισμένον μέρος, ὥστε νὰ δοκιμασθῇ ὡς ἀρχηγὸς κόμματος.

* *
*

Ὕστερον λοιπὸν ἀπὸ τοιαύτην λειψανδρίαν, ὕστερον ἀπὸ τοιαύτην ὀργανικὴν νόσον τῆς πολιτείας καὶ τοῦ πολιτεύματος, ἐξαρτᾷ ὁ *Αἰὼν* τὴν κίνησιν ἢ τὴν ἀδράνειαν τῆς κοινοβουλευτικῆς μηχανῆς μιᾶς ἢ ἄλλης ἀπαρτίας πρὸς συνεδρίασιν. Ἄκρον ἄωτον ἀγαθοπουλικῆς αἰσιοδοξίας!

Καλεβάν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὁ γέρων ἀσθενὴς ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν προσφιλῆ του βουλευτὴν Ζηνόπουλον, μεθ' οὗ συνωμίλησε περὶ τῶν πολιτικῶν. Αἱ δυνάμεις του δὲν εἶναι μέχρις ἐσχάτων καταβεβλημέναι. Οἱ ἰατροὶ νομίζουν ὅτι ἡ ἀπυρεξία πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας, ὥστε νὰ ἀρχίσουν ἐλπίζοντες. Οὐχ' ἧττον ἐξακολουθοῦν συγκροτοῦντες δι' τῆς ἡμέρας συμβούλια.

Οἱ ἀριστεύοντες καὶ βραβευόμενοι ἐν ταῖς διαφόροις Σχολαῖς τοῦ Πολυτεχνείου ἠξιοῦντο μικροσκοπικῶν τινων ὑποτροφιῶν, αἵτινες ἦσαν ἡ αἰσθητικωτέρα τοῦ ἀριστείου των **ἔρμηνεία. Κατὰ** τοσοῦτο δὲ μᾶλλον αἱ ὑποτροφίαι αὗται ἦσαν καὶ διεγερτικαὶ καὶ ἀπαραίτητοι, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν μαθητῶν τοῦ Πολυτεχνείου δὲν εἶναι πλούσιοι, ὡς δὲ καλλιτέχναι δὲν εἶναι ὑλολάτραι καὶ τὰ οἰκονομικά των πάντοτε διέρχονται στενὰ ἐπικίνδυνα καὶ τρικυμίας.

Καὶ ὅμως εἶναι κάμποσος καιρὸς ἀφότου αἱ ὑποτροφίαι ἔπαυσαν διδόμεναι, οἱ ἀριστεύσαντες ἐκέρδισαν ἀέρα, ἡ ἅμιλλα ἐξασθενεῖ, τὸ δὲ σπουδαιότερον ὅτι πολλοὶ ἀριστεύσαντες καὶ ἐκ τῆς Γλυπτικῆς καὶ τῆς Ζωγραφικῆς καὶ τῶν ἄλλων τμημάτων *προεπώλησαν* τὴν ὑποτροφίαν των ἐλθόντες εἰς ἀνάγκην, καὶ τώρα ἦλθον εἰς τὰ στενότερα στενὰ τοῦ μαθητικοῦ των βίου.

Εἶναι δίκαιον νὰ ἀνατείλουν εἰς τὸν ὁρρανὸν τώρα καὶ σκοτεινὸν ὁρίζοντα τοῦ Πολυτεχνείου αἱ ὑποτροφίαι καὶ νὰ ἀνασάνουν οἱ ἀριστεύσαντες, διότι ἄλλως τὸ ἀριστεῖον θὰ ἐκληρῃῆ ὡς ἡ μεγαλειτέρα τιμωρία των.

Σήμερον καὶ αὔριον θὰ γείνῃ ἡ μεγαλειτέρα πώλησις τῶν λαχείων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Φέτος, ὡς μᾶς διεβεβαίωσαν ἀρχαιολόγοι, ὁ μέγας λαχνὸς θὰ εἶναι *χονδρούτσικος*, ἑπομένως καὶ ἡ πρὸς ἀπόκτησίν του ἅμιλλα σήμερον καὶ αὔριον πρέπει νὰ κορυφωθῇ. Διότι αὔριον ὁ χονδρούτσικος θὰ παραχονδραίνῃ, θὰ παχυνθῇ, θὰ ζαχαρώσῃ, θὰ ὠριμάσῃ καὶ θὰ πέσῃ, ἡ Τύχη οἶδεν, εἰς τίνος στόμα ἢ θυλάκιον.

Εἶναι τὸ τιμιώτερον λαχεῖον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, τὸ ἐφθηνότερον καὶ τὸ εὐεργετικώτερον. Ἂν τὴν συντρέξητε πολύ, ὑπόσχεται εἰς τὸν κ. Βάφαν νὰ προκαλέσῃ πλήρη κάθαρσιν τῶν Δάκκων τοῦ Διπύλου.

Πιστεύομεν ὅτι πολλοὶ τῶν κυρίων φοιτητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ τμήματος τῶν Φυσικομαθηματικῶν θέλουν σπεύσει εἰς τὴν πρόσκλησιν ἣν κατωτέρω ποιεῖ διὰ δηλώσεώς του ὁ κ. Διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Κεντρικοῦ Γυμναστηρίου. Εἶνε ὡραῖον καθηγητὴς Γυμνασίου νὰ συνενοῖ ἐν ἑαυτῷ τὴν διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλως σπουδαία ἡ πρόσκλησις αὐτή, διότι πρόκειται εἰς τοὺς καθηγητικοὺς μισθοὺς νὰ προστίθεται καὶ ἐπιμίσθιον 150 δρ. ὁ δὲ ἀρραβὼν οὗτος μισθοῦ καὶ ἐπιμισθίου θὰ καθιστᾷ τὸν ὑποψήφιον αὐτὸν καὶ περιζήτητον γαμβρόν.

Ἀνυπομόνως πάντες ἀναμένομεν νὰ τελεσθῇ τὸ ἀναγγελθὲν αὐτὸ μνημόσυνον τοῦ Γαμβέττα ἐν τῷ Παρθενῶνι ἢ τῇ Πνυκί, μὲ πανηγυρικὸν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀναστασίου Γενναδίου. Ἐὰν ὀφείλωμεν χάριτας εἰς τοὺς σβεσθέντα ὀφθαλμὸν τῆς Γαλλίας, τὰς χάριτας αὐτὰς μόνον ἴσως ἡ μελωδικὴ καὶ ἀρχαϊκὴ ῥητορεία τοῦ κ. Ἀναστασίου Γενναδίου εἶναι ἐπαρκὴς νὰ διερμηνεύσῃ. Ὅσον γελῶμεν ὅταν ἀναβαίνωσι τὴν Πνύκα Δαμαλάδες, τόσον συγκινοῦμεθα ἀναλογιζόμενοι ὅτι δύναται καὶ εἰς σύγχρονος Ἕλλην νὰ ἀναβῇ τὴν Πνύκα, χωρὶς νὰ τὴν καταισχύνῃ. Ἐὰν ὁ καιρὸς δὲν τὸ συγχωρῇ, τότε ἂς τελεσθῇ τὸ μνημόσυνον ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἤρχισεν ἡ τοποθέτησις τῶν διὰ τοῦ Γραφείου μας εἰσπραχθέντων βιβλίων πρὸς σχηματισμὸν μικρῶν βιβλιοθηκῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς, χάριν παραμυθίας καὶ ψυχαγωγίας τῶν ἐν αὐταῖς ταλαιπωρουμένων. Ἤδη ἐτοποθετήθησαν τοιαῦται ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ, εἰς τοῦ Γεννηματᾶ καὶ εἰς τοῦ Κόκλα. Αὔριον θὰ τοποθετηθῇ καὶ τοῦ Μενδρεσέ. Εἰς τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος, τὸν φίλον κ. Γιαννοῦκον Μαυρομιχάλην παρεδόθη ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Παλαμηδίου καὶ τοῦ Βουλευτικοῦ. Τελευταία δὲ θὰ τεθῇ ἡ τῆς Αἰγίνης.

Ἅμα τῇ τοποθετήσει ὅλων θέλομεν δημοσιεύσει λεπτομερεστέραν ἔκθεσιν ἐν εἴδει λογοδοσίας, διότι διεχειρίσθημεν καὶ τινα χρήματα. Λέγομεν μόνον ὅτι ἂν δὲν ὑπεστήριζον τὴν ἰδέαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Ῥάλλης καὶ εἰς τραπεζίτης δοὺς 200 φράγκα δι' ὧν ἐδόθησαν πρὸς δέσιμον τὰ πλεῖστα τῶν βιβλίων, τὸ ἔργον θὰ ἔμενεν ἡμιτελές. Δυστυχῶς ἡ κοινωνικὴ ἀτμοσφαῖρά μας εἶναι τοιαύτη, ὥστε καλαὶ ἰδέαι νὰ μὴ καρποφορῶσιν. Οὐχ ἧττον συγχαίρομεν τοὺς ὀλίγους βαθοὺς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἔργου· δηλοῦμεν δὲ ὅτι καὶ τώρα οἱ θέλοντες δύνανται νὰ στέλλωσι βιβλία ἄξια λόγου — ὄχι φυλλάδαις καὶ πατσαβούρες καὶ Γραμματικαῖς ξεσχισμέναις — διότι πολλοὶ ἐζήτησαν ν' ἀδειάσουν τῆς βρῶμαις τῶν βιβλιοθηκῶν των εἰς τὰς φυλακάς — καθόσον αἱ σχηματισθεῖσαι βιβλιοθῆκαι εἶναι εἶδός τι πυρῆνος, ὅστις θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ μέλλον ὡς βάσις πληρεστέρων καὶ τελειοτέρων ἱδρυμάτων.

Ἤδη καὶ οἱ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ νοσηλευόμενοι ζητοῦσι νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς τὸ εὐεργέτημα μικρᾶς βιβλιοθήκης. Φαντασθῆτε τὴν καταδίκην των. Νὰ διέρχωνται ἐπὶ τῆς κλίνης τοσαύτας ὥρας, βλέποντες τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα τὸν αὐτὸν πάντα ὁρίζοντα, ἠναγκασμένοι νὰ καρρόνωσι τὸν πτωχόν των ἐγκέφαλον εἰς τὴν ἰδέαν τῆς δυστυχίας των. Πῶς δὲν παραφρονοῦσι! Ἂν εἶχον κανὲν μυθιστόρημα, κανὲν διήγημα, καμμίαν ἱστορίαν νὰ ἀπασχολῶσι τὰς φοβερὰς ὥρας των! Ποιούμεθα διὰ τοῦτο ἔκκλησιν εἰς τοὺς φιλανθρώπους συμπολίτας μας καὶ τὰς εὐαισθήτους συμπολίτιδας· ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ ὄχι Γραμματικαῖς, ὄχι συναξάρια, ὄχι μουχλιασμέναις παλιοῦραις! Τὸ γραφεῖον τοῦ **Μὴ Χάνεσαι** προσφέρει τὰ πρῶτα πενῆντα βιβλία διὰ τὴν νέαν αὐτὴν βιβλιοθήκην.

Ὁ κ. Βασίλειος Ταμπακόπουλος, ὁ τόσον ἀγαπητὸς τοῖς φίλοις του καὶ τόσον προσηνὴς τοῖς συμφοιτηταῖς του, διὰ τῶν προχθεσινῶν ἐξετάσεων ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Νομικῆς. Εὐστοχία, ἑτοιμότης καὶ ἐμβρίθεια συνώδευσεν ἑκάστην ἀπάντησίν του Ἀληθῶς οἱ Γορτύνιοι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ συμπολίτου αὐτῶν κ. Β. Ταμπακοπούλου θέλουσιν εὕρει μετ' οὐ πολὺ ἕνα δραστήριον, ἱκανὸν καὶ τίμιον νέον ὑπερασπιστὴν τῶν δικαίων των· συγχαιρόμεθα αὐτοῖς καὶ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ νέου διδάκτορος.

Αὔριον Κυριακὴν ἄρχεται τῶν παραστάσεών του ἐν τῷ Θεάτρῳ Ἀθηνῶν μὲ τὸ δρᾶμα τοῦ πατρὸς Δουμᾶ *Γαβριέλα Δὲ Βελιέὺλ* νέος θίασος *Εὐριπίδης* σχηματισθεὶς ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων Ἑλλήνων ἠθοποιῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ μέγας Ἀρνιωτάκης ὃν ἀπὸ πολλοῦ δὲν εἶδον αἱ Ἀθῆναι. Προμηνύεται συρροή, ἂν αἱ θέσεις εἶναι φθηναί.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ

Ἰδοὺ πῶς ἀρχίζουν εἰς διατριβογράφης καὶ εἰς ἀρθρογράφος ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ φύλλῳ τοῦ «Ἐθνικοῦ Πνεύματος»

Ὁ πρῶτος: « Ἀγαπῶ τὴν μουσικήν, ὄχι διότι μοῦ κηλοῖ τὰ ὦτα, ἀλλὰ διότι ἐν ταῖς πλατείαις μελετῶ τοὺς χαρακτῆρας. Οὔ· ω προχθὲς κτλ. »

Ὁ δεύτερος: « Εἰς τὸν Μιχαὴλ Ἄγγελον τόσον ἤρεσε τὸ κτίριον ἐκκλησίας τινος τῆς Φλωρεντίας, ὥστε ἐκάλει αὐτὴν *νύμφην* του, οὐδ' ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτῆς κτλ. »

Μετὰ τὰ προρίμια αὐτὰ ὁ μὲν πρῶτος ἔγραψε περὶ τοῦ πῶς δύναται νὰ ἐξωνηθῇ μία θέσις γραμματέως προξενείου· ὁ δὲ ἄλλος περὶ τοῦ πῶς δὲν γίνεται ἀπαρτία ἐν τῇ Βουλῇ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ

Β'.

ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

Τῇ προτεραίᾳ τοῦ ἀναγνώσματος τοῦ κ. Παράσχου ἀκριβῶς περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ἤρχιζε τὴν ἀνάγνωσιν ποιημάτων του καὶ ἕτερος ἀγωνιστὴς τῶν Μουσῶν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ *Βύρωνος* ἐκεῖνος, ὁ κ. Συνοδινός. Ἀλλ' ἡ ἑσπερὶς ἦτον ἀκριβῶς ὁ ἀντίπους τῆς Παρασχείου· ὄχι τόσον ἕνεκα τῆς φιλολογικῆς μεταξὺ τῶν δύο ἀνομοιότητος, ὅσῳ ἕνεκα τῆς ἀντιθέσεως τὴν ὁποίαν παρουσίαζον τὰ ἀκροατήρια ἀμφοτέρων.

Ἐκεῖ ὅλη ἡ νεότης μετὰ παλμῶν ἀνυπομονοῦσα καὶ ἀναμένουσα τὸν ποιητήν της, ἐδῶ μόνος ὁ κ. Συνοδινὸς ἀνυπομονῶν διὰ τὸ βραδύνον ἀκροατήριόν του, διὰ τὰ *ντζόβενά* του, ὡς ἀποκαλεῖ τὴν νεολαίαν· ἐκεῖ ὁ κ. Δάμπρος παρακαλῶν τὸν κ. Παράσχον νὰ σπεύσῃ τὴν ἐναρξιν· ἐδῶ ὁ κ. Στούπης γνωστοποιῶν εἰς τὸν Συνοδινὸν ὅτι δύναται νὰ ἀναβάλλῃ τὴν συνεδρίασιν· ἐκεῖ ἀτμόσφαιρα θερμοκηπίου, κι' ἐδῶ ξεπαγιάσματα καὶ πτερνίσματα. Ἀλλ' ὁ πτωχὸς ποιητὴς ἀποφαίνεται ὅτι ἐπὶ τέλους δύναται καὶ ἐν οἰκογενειακῷ κύκλῳ νὰ τὰ ἀναγνώσῃ διὰ νὰ ξεμπερδεύῃ, καὶ ἀνέρχεται τὸ Βῆμα, αὐτοσχεδιάσας κατάλληλον ταῖς περιστάσεσι προλογίδριον πρὸς τοὺς ὀκτὼ ἢ ἐννέα ὁμιλητάς του.

Εἶπε περίπου ὅτι δὲν τὸν πειράζει τὸ ὀλιγάριθμον τοῦ ἀκροατηρίου του, διότι οἱ *ὀλίγοι* δὲν εἶνε τὸ *μηδέν*, καὶ διότι τρεῖς μόνον ἦσαν καὶ οἱ ἀθάνατοι ἱδρυταὶ τῆς Φιλικῆς ἑταιρίας. Μετὰ τοιαῦτα καὶ ἄλλα πειστικὰ ἐπιχειρήματα περὶ τῆς ἱερᾶς ἐπισημότητος τῶν κενῶν θρανίων τῆς αἰθούσης, ἀνέγνω δύο μακρὰ ἀνέκδοτα ποιήματά του, «Οἱ Τοῦρκοι ἐν Ἀθήναις» καὶ «Πρὸς τὸν Βασιλέα Γεώργιον.»

Ὁ κ. Συνοδινός, ὡς ποιητής, ἀνήκει ὅλως εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ δὲν ἀνήκει σχεδόν ποτε εἰς τὴν καλαισθησίαν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς αἰσθητικῆς· ἔχει ἰδικήν του γλῶσσαν ὑπὸ γραμματικὴν ἔποψιν, μίγμα ἐκ τῆς δημωδεστέρας καὶ τῆς ἀρχαϊκωτέρας λέξεως, ἰδικήν του ὑπὸ καλλιτεχνικὴν ἔποψιν, σχεδὸν συνθηματικήν, πλήρη παραδόξων καὶ ἀπωτάτων μεταφορῶν· καταστρώνει δὲ συνήθως τετραπλασίους στίχων ἐκείνους τοὺς ὁποίους θὰ κατέστρωνεν ἄλλος ποιητὴς τὸ αὐτὸ θέμα πραγματευόμενος· εἶνε ὁ πολυγραφώτερος πάντων, ἑνδεκα ἐκδοὺς ποιητικὰς συλλογάς, ἔχων ὑπὸ τὰ πιεστήρια καὶ δωδεκάτην, κυοφορῶν δὲ καὶ ἄλλας πέντε ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς ἀπεράντου αὐτῆς Σαχάρας τῆς ποιητικῆς σταδιοδρομίας του, συναντᾶτε ἐνίοτε χωρία θαλερά, δυνατὰς ἐκφράσεις, ὡραίους στοχασμοὺς, περιπαθεῖς διαλύσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀναπαύετε πρὸς στιγμὴν τὸ βλέμμα σας, ἂν δὲν δύνανται νὰ ἀναπαυθῶσιν αἱ ἀξιώσεις σας.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου ἦσαν κεχωμένα τὰ δύο ἀναγνωσθέντα ποιήματα, πλήρη ἀλγοῦντος πατριωτισμοῦ, ἰδιοτρόπων σκέψεων, πικροτάτης σατύρας κατὰ τῶν ὁμογενῶν, καθ' ὧν ἰδίως τὰ ὅσον οὔπω ἐκδιδόμενα *Βέλη* του, ἀνωμαλίας, καὶ τραυμάτων κατὰ τῆς Γραμματικῆς. Θέλει τοὺς Τούρκους ἐν Ἀθήναις, διὰ νὰ ἀναλάβωμεν τὴν ἀρχαίαν λεβεντιάν μας ἀνακύπτοντες· εἶνε λέγει, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, δημοκράτης, ἀλλὰ θέλει τὴν βασιλείαν, λακτίζει τὸν Περικλῆ, περιπτύσσεται τὸν Νικίαν, προσκυνεῖ τὸν Φίλιππον, πτύει

τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ παρακαλεῖ τὴν Α. Μ. ἅπαξ τοῦ ἔτους τοὐλάχιστον νὰ χορεύῃ ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Θησείου, φουστανελλοφόρος μὲ τὸν λαόν του τὸν *ντζάμικον*. Μᾶς συγκινεῖ τὸ ὡραῖον αὐτὸ ὄνειρον τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ καιρὸς πλέον ἡ ποίησις, ἀφίνουσα τὴν πεπατημένην, νὰ χαράξῃ ἄλλην ὁδὸν δι' ἧς νὰ συγκοινωνῇ πρὸς τὸ ἐθνικὸν ἰδεῶδες συμφώνως μὲ τὰς ἤδη ἀπαιτήσεις τῆς τέχνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Λυπούμενοι, διότι ὁ χῶρος τῆς ἐφημερίδος δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐξηγηθῶμεν σαφέστερον, καταπαύομεν παραθέτοντες ὡς ὑπόδειγμα τὸ πρῶτον δίστιχον ἐκ τοῦ πρώτου ποιήματος, παραμεῖναν ἐν τῇ μνήμῃ μας.

Φάληρον, χαβαρόχαρον, καὶ βουλευτοκρατία,
Ἰδοὺ τῶν Ταραντίνων μας ἡ νέα τριλογία!

Ὀνουλουλοῦ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗΝ

Ο ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΤΑΣ ΔΕΝ ΑΠΕΘΑΝΕ.

Παρακαλῶ νὰ καταχωρίσητε εἰς τὴν ἀξιότιμον ἐφημερίδα σας τὰ ἀκόλουθα.

Ποσῶς δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι ὁ Γεώργιος Ἰακωβάτος, πρώην Βουλευτὴς Πάλης, ἀπεβίωσεν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι εὑρίσκεται εἰς μεγίστην ἀναιμικὴν κατάστασιν, ἕνεκεν τῆς διαίτης ἣν τηρεῖ, τῆς ἀποχῆς δηλ. πάσης θρεπτικῆς καὶ τονικῆς οὐσίας, τῆς ἐλλείψεως καθαροῦ ἀέρος, καὶ τῆς χρήσεως χλιαροῦ ὕδατος καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους· πλὴν τυγχάνει κράσεως λίαν ἰσχυρᾶς καὶ θὰ ζήσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰσέτι, εἰς τὸ πεῖσμα τῆς τρομερᾶς διαίτης, ἣν τρεῖς ἀδελφοὶ καλοῦσι sistema tommasiano.

Ὁ Γεώργιος, κ. Συντάκτα, ζῇ, καὶ θὰ ἀναφανῇ καὶ αὖθις εἰς τοὺς συνεπαρχιώτας του, ὁπότε κατὰ πρώτην βουλευτικὴν ἐκλογὴν θὰ ἐκτεθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα ὡς ὑποψήφιος μετὰ τῶν ἀδελφῶν του. Τότε οἱ τρεῖς ὑποψήφιοι περιφερόμενοι τὴν Ἐπαρχίαν, θὰ ἀλλαλάζουν τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* καὶ τὸ *ὁ Γεώργιος ἀνέστη*.

Τὸ μέλλον τοῦτο θαῦμα εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν κατ' αὐτάς, *ὁπότε ἔψαλον τρὶς τὸ Χριστὸς ἀνέστη* κατὰ τὸν ἐνταφιασμὸν ἐν τῷ προαυλείῳ των, *ἐνὸς πλαστοῦ πτώματος*, εἰς τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ Γεωργίου, τυλιγμένου εἰς σινδόνην καὶ βελέντσαν, ὅτι δῆθεν ἦτο ὁ νεκρὸς τοῦ Γεωργάκη.

Τὸ μυστικὸν τοῦτο τὸ γνωρίζουσιν οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ Γεωργίου, καὶ εἷς τῶν δύο ἐμπίστων φίλων των, ὅστις καὶ μοὶ τὸ ἐνεπιστεύθη.

Καὶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διέδιδον οἱ δύο ἀδελφοὶ ὅτι ὁ *Γεώργιος ἀπέθανεν*, ἀλλὰ τότε δὲν ἐγένετο ἐνταφιασμός.

Μακάριοι ὅσοι ζήσωσι κατὰ τὴν προσεχῆ βουλευτικὴν ἐκλογήν, καὶ εὑρεθῶσιν ἐν ταύτῃ τῇ Ἐπαρχίᾳ, διότι θὰ παρασταθῶσιν εἰς πρωτοφανῆ κωμῳδίαν, μήποτε παιχθεῖσαν ἐν τῷ κόσμῳ!...

Δέχθητε τὴν διαβεβαίωσιν τῶν σεβασμάτων μου.

Ἀηξουρεὺς φιλαλήθης.

Ο ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ὁ Κουμουνδοῦρος εἶναι εἷς τῶν πρωτευόντων, ἢ μᾶλλον ὁ πρῶτος τῶν ἐν Ἑλλάδι πολιτευτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος, ἐπιτρέπεται παντὶ πολίτῃ ὅπως ἐξετάζῃ τὰ κατ' αὐτὸν εἴτε ἐν ὑγιείᾳ, εἴτε ἐν νόσῳ διατελοῦντα. Καὶ ὡς πολίτης, καὶ ὡς ἰατρὸς di vechia scuola ἀκολουθῶ τὰ τῆς νόσου τοῦ μεγατίμου τούτου ἀνδρὸς, καὶ εὑρίσκω ὡς ἐκ τοῦ τηλεγραφήματος πρὸς τοὺς ἐν Παρισίοις καὶ Βιέννῃ πρωτοστάτας ἰατροὺς, ὅτι ὁ Κουμουνδοῦρος ἐκ μὲν τῆς πρώτης αὐτοῦ νόσου τῆς πνευμονίας ἐθεραπεύθη, πάσχει δὲ σήμερον ἐκ νέας νόσου, τῆς «πυαιμίας» τοὐτέστι τῆς εἰσπηδήσεως τοῦ πύου εἰς τὸ αἷμα. Τὸ πῦον αὐτὸ προῆλθε ἐξ ἀποστημάτων τῆς κοιλίας, τὰ δὲ ἀποστήματα ἐγεννήθησαν ὡς ἐκ τῶν ὑποδορίων ἐνέσεων ἐξ *ὑδροβρωμικῆς Κιτίνης* τὰς ὁποίας οἱ ἰατροὶ ἐνήργησαν κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ νόσον. Ὡς συμπέρασμα τούτου ἕπεται, ὅτι ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην νόσον οἱ ἰατροὶ δὲν ἐνήργουν ὑποδορείους ἐνέσεις ἐξ ὑδροβρωμικῆς Κινίνης, ἀποστήματα εἰς τὴν κοιλίαν δὲν θὰ ἐγενόντο, ἀπορρόρησις πύου δὲν θὰ ἐπήρχετο, καὶ ὁ Κουμουνδοῦρος σήμερον ἀντὶ νὰ πνέῃ τὰ λοίσθια πρὸς θλίψιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἅπαντο, θὰ εὑρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Κοινοβουλίου κεραυνοβολῶν τὰ οἰκονομολογικὰ τοῦ κ Καλλιγᾶ.

Ὡς ἀρχαῖος λοιπὸν Ἀσκληπιάδης καὶ ὡς πολίτης εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσω διὰ τῆς ἀξιοτίμου ἐφημερίδος σας τοὺς θεραπεύοντας τὸν Κουμουνδοῦρον ἰατροὺς, τὸ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν πρώτην του νόσον ὁ Κουμουνδοῦρος, δὲν ἐλάμβανε τὰ φάρμακα διὰ τοῦ στόματος, ὥστε ὑποχρεώθησαν ὑποδορείως;

Τὰς ὑποδορείους ἐνέσεις ἐνήργησαν ἀκολουθοῦντες τὴν *ἰατρικὴν μόδαν* ἢ ἕνεκα κατεπειγούσης ἀνάγκης, μὴ ἐπιτρεπούσης βραδύτητα ὡς εἰς κακοήθεις πειρετοὺς καὶ τὰ τοιαῦτα;

Δὲν ἐγνώριζον ὅτι ἡ κρᾶσις τοῦ Κουμουνδούρου ἦτο τοιαύτη ὥστε δὲν ἐπέτρεπε τὴν ἐφαρμογὴν ὑποδορείων ἐνέσεων καὶ μάλιστα ἐκ Κινίνης; καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προβῶσι τ' ἀποτελέσματα;

Ἐκτὸς τούτων ἐρωτῶμεν τὸν κ. Χρηστομάνον, ἱκανώτατον χημικόν. Ἐὰν ἡ *Ὑδροβρωμικὴ Κιτίνη* διαλυθῇ εἰς διάλυσιν κιτριοῦ ὀξέος μένει αὕτη ὑδροβρωμικὴ, ἢ ὑφίσταται παραλλαγήν τινα;

Ἐρωτῶμεν τέλος τὸν κ. Γ. Ζαβιτσάνον ἐντριβέστατον περὶ τὰ φαρμακευτικὰ νὰ μᾶς εἴπῃ. Τὸ διάλυμα τῆς ὑδροβρωμικῆς Κινίνης εἰς τὸ Κιτρικὸν ὀξὺ, εἶνε κατάλληλον, εἶνε ἀρυόζον, εἶνε πρέπον, διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὑποδορείων ἐνέσεων; Δὲν δύναται τοῦτο νὰ φέρῃ βλάβην;

Μετὰ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματά μου ταῦτα θὰ ἐπανέλθω.

Ἰατρός.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

Ἐν Πάτραις, τὴν 15 Ἰανουαρίου 1883.

Μὲ παρὰ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀνεγνώσθη ἐνταῦθα ἡ ἐν τῷ *Μὴ Χάνεσαι* δημοσιευθεῖσα ἔκθεσις τῆς ἰατρικῆς ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν περὶ τῆς καθαριότητος τῆς πόλεως, μετὰ φρίκης δὲ βλέπομεν τὴν ἀκηδείαν τῶν ἀρχῶν περὶ τοῦ σπουδαιοτέρου ζητήματος ἤτοι τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ δημοσιογραφία αὐτόσε ὑψοῦσα φωνὴν, εἰσακούεται, καὶ ἐπέρχεται διόρθωσις εἰς τὰ κακῶς κείμενα· ἂν ὄχι εἰς ὅλα, τοὐλάχιστον εἰς μερικά, ἡ δημοσιογραφία χρησιμεύει ὡς ὁδηγὸς τῆς ὑπνωττούσης ἀρχῆς· ἀλλ' ἐνταῦθα ἰδίως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πατρῶν δὲν χαπαρίζουν, κατὰ

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 406

Ἦτο τὸ μοναστήριον. Διηυθύνθη ἐκεῖσε, ἐλπίσασα ὅτι ἔμελλε νὰ λησμονήσῃ τὸν κόσμον καὶ ὅτι θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἐν τῇ μοναξίᾳ της. Ματαία ἦτο ἡ ἐλπὶς αὕτη. Ἡ ἀτυχὴς Αὐγούστα ἦτο τοῦ λοιποῦ προωρισμένη νὰ εἶναι θῦμα δύο ἀντιθέτων ἀναμνήσεων, ὧν ἡ μία τὴν ἠπείλει καὶ ἡ ἄλλη τὴν ἐβασάνιζεν. Ἡ μὲν ἦτο τύραννος, ἡ δὲ διώκτης. Ἠγωνίσθη, ἀντέστη, ἐβασανίσθη, ἐμαρτύρησεν. Εἰς μάτην. Ἡ Αὐγούστα ἐξήντλησε πᾶν μέσον. Ποῦ νὰ καταφύγῃ τοῦ λοιποῦ, ἀφοῦ τὸ ἄσυλον τῆς θρησκείας ἦτο ἀνεπαρκὲς πρὸς αὐτήν;

Τότε συνέβη ἐν τῇ ψυχῇ τῆς γυναικὸς ταύτης γενικὴ ἀνατάτωσις. Ἠτό τι ὡς μετανάστευσις τοῦ λογικοῦ, ὡς προσωρινὸς θάνατος. Ἀπεφάσισε νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὴν ὡς προσκαίρως νεκράν; περιμένουσα τὴν ὁριστικὴν νέκρωσιν. Καὶ ἐπειδὴ παρὰ πᾶσαν ταύτην τὴν ἐνδόμυχον ἀνατροπήν, οὐχ ἧττον ἐξηκολούθει νὰ ζῇ εἰσέτι, ἡ δὲ ζωὴ εἶναι ἐν χώρῳ, μὴ δυναμένη νὰ ζήσῃ ἐν τῷ στενῷ αἰθέρι τοῦ μοναστηρίου, ὅπου εἶχε καταφύγει ὡς εἰς προσωρινὸν τάφον, μὴ ἀνεχομένη τοῦ λοιποῦ νὰ ζῇ ἐν αὐτῷ, ἐσκέφθη, — ἀλλ' οὐχί. δὲν ἐσκέφθη, μᾶλλον ἐξ ἐρμεμφύτου ἠσθάνθη — νὰ καταφύγῃ... ποῦ; Ἀκριβῶς ἐκεῖ, ὅθεν προήρχετο πᾶσα ἡ δυστυχία της. Καὶ ἐγερθεῖσα τὴν νύκτα διότι ἡ νὺξ εἶναι ἡ σκοτεινὴ καὶ ἀπαισία σύμβουλος τῶν δυστυχῶν, κατὰ τὴν νύκτα δὲ ἡ φαντασία πολλαπλασιάζεται, τὸ δὲ λογικὸν ἀποδημεῖ εἰς τὴν χώραν τῶν ὀνείρων — νύκτα καθ' ἣν δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὑπερέρῃ ἑαυτήν, ἐγερθεῖσα, λέγω, ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν ἐκείνου. Ὡμοίαζε μὲ τὸν ἄσωτον ἐκεῖνον τῆς Παραβολῆς, ὅστις «ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν.» Ἀλλ' οὐχί, ἡ Αὐγούστα δὲν μετέβη εἰς μεμακρυσμένον τόπον. Τοὐναντίον· ἀπῆλθεν εἰς μέρος ἐγγὺς κείμενον. Ἀλλὰ φεῦ, ἡ Αὐγούστα πρὸ πολλοῦ ἀπεδήμει. Καὶ δὲν ἔχρῃζε μακρᾶς ὁδοιπορίας, ὅπως ἀπομακρυνθῇ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ εὑρίσκετο. Εἶχεν ἐπανέλθη μάλιστα ἀρτίως εἰς τὸν τόπον, ὅστις ἦτο μαρτυς τῆς ἀρχαίας εὐτυχίας της καὶ τῆς μοιραίας ἐκείνης λιποταξίας. Ἀλλ' ἀπεδήμει, ἡ δυστυχὴς Αὐγούστα, ἀπεδήμει εἰς χώραν μακράν.

Οἴμοι! ὅτε ἐπανῆλθεν εἰς τὴν νῆσον ταύτην, εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ἀθῴας ἐκείνης καὶ μακαρίας διαγωγῆς! Ποίαν συγίνησιν ὑπέστη ἄρα ἡ Αὐγούστα· πόσους σπαραγμοὺς ἠσθάνθη ἐντός της. Φεῦ, ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, πᾶς βράχος ἦτο ἄφωνος θεατὴς τῆς ἀγνῆς ἐκείνης εὐτυχίας. Ἐν τῇ παραλίᾳ ταύτῃ, πᾶν κῦμα ἦτο λάλος μάρτυς τῆς σεπτῆς ἐκείνης ἀθωότητος. Καὶ τί ἠδύνατο ἡ Αὐγούστα νὰ ἀπολογηθῇ πρὸς τοὺς ἀφώνους τούτους μάρτυρας; Καὶ πῶς ἠδύνατο νὰ σιγήσῃ πρὸς τοὺς ψιθυρίζοντας τούτους καταμηνυτάς; Τίς ἠδύνατο ν' ἀντείπῃ; Οὐδέν, ἐτιώπησε. Καὶ διότι ἐσιώπα, καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ λαλήσῃ, ἦτο ἐπόμενον ὅτι ἔμελλε νὰ συμβῇ ἔκρηξις ἐν αὐτῇ. Ἡ ἔκρηξις αὕτη ἦτο ἄφευκτος. Ἡ ἔκρηξις αὕτη συνέβη.

Τοῦ λοιποῦ ἡ Αὐγούστα περὶ οὐδενὸς ἐμερίμνα πλέον. Ἤρκει ὅτι ἦτο καταδεδικασμένη νὰ ζῇ, σύρουσα τὸ ἄχθος τοῦ βίου, ὡς θῦμα ὅπερ ἐζήτει μέρος ἵνα θάψῃ, μέρος μὴ φωτιζόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Διότι δὲν εἶχε «μοῖραν εἰς τὸν ἥλιον», κατὰ τὴν παροιμίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Ὁ κόμης Σανοῦτος εἶχε φθάσει εἰς Νάξον ἡμέραν τινὰ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου.

Πᾶσαι σχεδὸν αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου εἶχον ὑποταχθῆ. Ἄλλως δὲ οὐδὲν καλλίτερον ἢ ἐζήτουν ἢ νὰ εὕρισκόν τινα. εἰς ὃν νὰ ὑποταχθῶσιν. Ὡς φαίνεται ἡ δουλεία εἶναι πάντοτε προτιμοτέρα τῆς ἀναρχίας, ὅπως ἡ λέπρα εἶναι προτιμοτέρα τῆς πανώλους. Οὐδεὶς ὑπῆρχε πλέον δεσπότης διὰ τὰς νήσους. Διότι πᾶσα χώρα ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἶχε πέσει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τυχόντος. Ἡ Κωνσταντινούπολις ἀνῆκεν ἀπὸ πολλοῦ εἰς τοὺς Φράγκους. Οἱ δὲ Βενετοὶ ἦσαν συνάρχοντες αὐτῶν. Ὑπῆρχεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς βασιλεὺς φράγκος καὶ εἰς ἁρμοστὴς τοῦ Δόγη τῆς Βενετίας. Ἄδηλον πῶς συνεβιβάζοντο πάντα ταῦτα. Ὑπῆρχε πρὸς τούτοις ἐν αὐτῇ εἰς Πατριάρχης ὀρθόδοξος, ἕτερος ἡμιορθόδοξος καὶ ἡμιλατῖνος, ἕτερος καθαρῶς παπιστής, καὶ τέτάρτος ἐκ Βενετίας διοριζόμενος, ὁ Θωμᾶς Μοροζίνης, ἂν δὲν ἀπατῶμαι. Ὥστε οἱ τέσσαρες οὗτοι ἀρχιποίμενες ἤρκουν ἵνα ποιμαίνωσιν οὐχὶ μόνον τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἐρίφια, ἀλλὰ καὶ τὰς ὄρνιθας καὶ τὰς χῆνας προσέτι. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐτρέφοντο κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἐν τῇ πόλει τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου τὰ τέσσαρα ταῦτα εἴδη τῶν ζώων, ὅπως σήμερον οἱ κύνες εἶναι ἐν πλειονοψηφίᾳ ἐν αὐτῇ, ἀπολαύοντες προνομίων μακαριότητος, καὶ τιμώμενοι ὡς ἅγιοι παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις. Ὑπῆρξε δὲ εὐτύχημα ὅτι ἀνεφάνησαν οἱ Μουσουλμάνοι, καὶ ἐκυρίευσαν ἐπὶ τέλους τὴν πόλιν ταύτην, ἀφοῦ εἶχεν ἀποδειχθῆ ὅτι οἱ τέως κατέχοντες αὐτὴν διηροῦντο εἰς τέσσαρα στρατόπεδα καὶ ἐξεπροσώπουν τέσσαρα εἴδη ζώων. Καὶ ἂν προσθέσωμεν εἰς ταῦτα τὸν λέοντα τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ὅστις ἦτο ζῷον πα-

δὴ λεγόμενον, τὴν δημοσιογραφίαν, σατραπικῶς διευθύνοντες καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι. Το ζήτημα δὲ τῆς καθαριότητος, τὸ ὕψιστον τοῦτο τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν μέτρον, εἶνε καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως παρημελημένον καὶ κατὰ τοῦτο πταίει πρῶτον ὁ κ. δήμαρχος, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ λαοῦ κ. Θάνος Κανακάρος.

Ἡ παραλία μας ὁ ὡραιότερος τῶν Πατρῶν περίπατος, εἶνε κοπρὼν ἀληθής, ἀδύνατον δὲ νὰ διέλθῃ τις χάριν τῆς θαλασσίας αὔρας, καὶ νὰ μὴν ἀποφράξῃ σὴν ῥίνα· καὶ μήπως καὶ τὰ πέριξ τῆς πόλεώς μας, θελκτικὰ ἄλλως τε μέρη, στεροῦνται τοῦ πλεονεκτήματος! τῆς παραλίας;

Καθαριότης εἶνε τὸ πρῶτον συσσατικὸν μιᾶς πόλεως. καὶ ἀποτέλεσμα τῆς καθαριότητος ἡ **ὑγεία, ἀσφάλεια** εἶνε τὸ δεύτερον, καὶ τῶν δύο τούτων ἡ πόλις τῶν Πατρῶν στερεῖται. Ὁ κ. δήμαρχός μας εἴς τινα μόνον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπουσιώδης ἐπέστησε τὴν προσοχήν του, παρημέλησε δὲ τὰ ἀναγκαιότερα. Ὁμολογουμένως περειποιήθη πολὺ τὴν πλατείαν *Ἄρεως*, καὶ ἡ πλατεία αὕτη ἐγένετο πολυτελεστάτη, καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ὁμοίαν ταύτης ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀπαντᾷ τις· ἐπέστησε τὴν προσοχήν του εἰς τοὺς ἐξοχικοὺς δρόμους, καὶ πράγματι ἀπεκτήσαμεν τοιούτους πολλούς, ἐπέστησε τὴν προσοχήν του εἰς τὰς ἀγοράς, καὶ πράγματι ἔχομεν τρεῖς μεγαλοπρεπεστάτας, ἐπέστησε τὴν προσοχήν εἰς τὸ θέατρον, καὶ χάρις εἰς τὴν ὑψηλὴν προστασίαν του τὸ θέατρον λειτουργεῖ παρά ποτε κανονικῶς.

Τέλος εἰς ὅ,τι ἢ διότι ἐνδιαφέρεται, αὐτὸ καὶ εὐδοκιμεῖ καὶ χάρις εἰς τὸν φιλόμουσον δήμαρχόν μας ἀκούσαμεν καὶ εἴδομεν προχθὲς τὸ μελόδραμα «**Due Foscari**», εἰς τὴν παράστασιν τοῦ ὁποίου ὁ νέος τενόρος μας ἐτιλοδωρήθη μὲ ἀρκετὰς πεντάρας ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐκ τῶν ὁποίων νομίζω ἢ μᾶλλον ἔχω πεποίθησιν ὅτι ἔλαβε μέρος καὶ ἡ πριμαδόνα, ἀλλὰ μέρος μικρόν, ἴσως τὸ πλεονάζον τῆς δεκάρας λεπτὸν κατὰ τὸ νέον νομισματικὸν σύστημα τοῦ Καλλιγᾶ.

Ἐξ ὀνόματος πλείστων φιλελευθέρων, σοὶ ἀπευθύνω, φίλτατον *Μὴ Χάνεσαι* ἐγκάρδια συγχαρητήρια, διὰ τὴν φιλελεύθερον καὶ τῆς ἐποχῆς γλῶσσαν δι' ἧς γράφετε· ἰδίως ὅταν πρόκειται διὰ μεσαιωνικὰ καὶ σατραπικά τινα ἔθιμα, ἅτινα εἰσήγαγε καὶ ἡ αὐλή μας, καὶ τὰ ὁποῖα θέλουνε κτύπημα, σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὸ θάρρος σας· ἀλλὰ σεῖς εὐτυχῶς καὶ θάρρος ἔχετε καὶ μὲ ἕνα μόνον ἔχετε νὰ κάμητε, ἡμεῖς ὅμως οἱ ἐπαρχιῶται καὶ ἰδίως οἱ Πατρινοὶ καὶ θάρρους στερούμεθα, καὶ μὲ πολλοὺς τυραννίσκους ἔχομεν νὰ κάμωμεν, ἐξ ὧν θὰ ἀπαλλαγῶμεν τότε ὅταν κατὰ τὴν δημώδη παροιμίαν, ἴδωμεν τ' αὐτί μας χωρὶς καθρέφτη.

Ἔχομεν ὄγκους ὀνομάτων μεγαλειτέρους καὶ τοῦ Παναγαίκοῦ μας, ἅτινα κληρονομικῶς ζητοῦσι τὴν ἀρχήν, μᾶς ἔπνιξαν, οὔτε ἡ δημοσιογραφία τολμᾷ νὰ ἐγείρῃ φωνὴν καὶ κτυπήσῃ τὰ μεσαιωνικότατα καὶ σατραπικώτατα ταῦτα ἔθιμα, διότι φοβοῦνται τὰς συνεπείας. Ἔχομεν σατράπας ἔχοντας ὄχι μόνον τοιαῦτα ἔθιμα, τὸ ὀλιγώτερον κακὸν ὅπερ ἔχει καὶ ἡ αὐλή, ἀλλὰ μὴ ἀξιοῦτας οὔτε νὰ σὲ χαιρετίσωσι σὲ τὸν ἀνεπτυγμένον, τὸν μὴ κάμνοντα *ντεμενὰ* πρὸ τῆς διαβάσεώς των, ἐνῷ τουλάχιστον ὁ ἰδικός σας αὐτόθι σᾶς ἀξιοῖ καὶ τοῦ πίλου καὶ τοῦ μειδιάματός του. Καὶ δὲν ἀρκεῖ λοιπὸν ἡ **ἀκαθαρσία** τῆς πόλεως Πατρῶν, καὶ ἡ **ἀναρχία**, ἔχομεν καὶ τὸν **κοτσαμπασισμὸν** ὅστις ἐγείρει ἐν τῇ δημοκρατικῇ πόλει τῶν Πατρῶν θρασεῖαν τὴν κεφαλὴν καὶ φοβοῦμαι μὴ μᾶς ἐπαναφέρῃ εἰς τοὺς χρόνους του.

Ἡ πόλις Πατρῶν ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν στοιχείων: *Κοτσαμπάσιδων*, καὶ τοιοῦτοι εἶνε οἱ φέροντες ὀγκώδη ὀνόματα, ἐπιδιώκοντες δὲ πάντοτε τὴν ἀρχήν, *Συντηρητικῶν* ἀκουμένων, εὐχαριστουμένων εἰς τὸ παρόν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μικρεμπόρων ἐκ τῶν πλησίον χωρίων καταβάντων, δοξαζόντων τὴν ὕλην, ἐπιδιωκόντων δὲ τὴν ἀπόκτησιν χρήματος· καὶ τῶν ἄγαν *φιλελευθέρων* ἢ *δημοκρατικῶν* ἐπιδιωκόντων τὸν ἀληθῆ ἄνθρωπον. Ἀλλ' ὁ ἀγὼν ὁ φοβερὸς γίνεται μεταξὺ τῶν κοτσαμπασί ων καὶ δημοκρατικῶν ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δεύτεροι ἔχουσιν ἀνεκτίμητον ὑπὲρ αὐτῶν σύμμαχον τὴν ἀξιολογον νεαν ἐφημερίδα *Ἐπὶ τὰ πρόσω* καὶ σύνθημα τὸ **Ἐπὶ τὰ πρόσω.**

Ἐπόπτης.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΝ ΡΩΜΗ

(ΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Βάρτον, 16)28 Ἰανουαρίου 1883.

Τὸ αἴσθημα τοῦ καλοῦ, ἔμφυτον εἰς τὸν ἄνθρωπον, τυγχάνει ἔτι μᾶλλον ἀνεπτυγμένον ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς Εὐρωπαίοις· αὐτοὶ εἶναι τὰ χαϊδευμένα τῆς μητρὸς φύσεως· τοῖς ἐχάρισεν οὐρανὸν θάλασσαν καὶ ὁρίζοντα καὶ χρώματα καὶ διαγράμματα ὀρέων καὶ λόφων καὶ ἀκτῶν, τὰ ὁποῖα οἱ ἄλλοι λαοὶ οὐδ' ὀνειρεύονται ποτέ. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ· ἂν τὸ αἴσθημα αὐτὸ δὲν καλλιεργεῖται, μαραίνεται καὶ ἐντὸς τοῦ Παραδείσου ἀκόμη· ἡ ἀπανταχοῦ ἐν τῇ φύσει ταύτῃ μειδιῶσα καλλονὴ σκυθρωπάζει ἢ κρύπτεται εἰς τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὄμματα, ὅταν αὐτὸς οὗτος συγκαταλέγων τὰ λανθάνοντα στοιχεῖά της δὲν τὴν ἀναπαριστᾷ ὑφ' ἓν συγκεκριμένον καὶ συντετελεσμένον σχῆμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἐκφράζηται μία ἰδέα ἢ ἓν αἴσθημα τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγώ· τὸ σχῆμα αὐτὸ εἶναι τὸ ἀντανάκλασμα τῶν πέριξ ἐγκατεσπαρμένων καλλονῶν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης αὐτῆς ἰδέας ἢ τοῦ αἰσθήματος συνελκύοντος δίκην φακοῦ ἀοράτου τοσαύτας καλλονῆς ἀκτῖνας.

Ἂν ὑπάρχῃ τι ἐν τῷ σύμπαντι δυνάμενον ν' ἀποκληθῇ *θεῖον*, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἐκτὸς τῆς *ἀνθρωπίνης* αὐτῆς τέχνης τοῦ ἀναπαριστᾶν τὸ καλόν· δι' αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος *ἐποίησε* τοὺς θεούς του, πολλοὺς ἢ ἕνα ἀδιάφορον· καὶ ὁ μόνος οὗτος *ποιητὴς* ἐντείνων ἐπ' ἄπειρον τὴν ποιητικήν του δύναμιν τὸ ποίημα τοῦ νοῦ του προσηγόρευσε ποιητὴν ἑαυτοῦ.

Ἡ Ἀνατολὴ εἶναι ἡ πατρὶς τῆς τέχνης αὐτῆς, ἡ Ἑλλὰς ὑπῆρξε τὸ ἐνδιαίτημά της. Ἀλλ' ὁ κόσμος ἤλλαξεν· ἡ τέχνη ἀηδιάσασα τὴν ἐκρωμαϊσθεῖσαν καὶ βυζαντινὴν Ἑλλάδα, τὴν ἐμούντζωσε καὶ ἀπῆλθε εἰς τὴν Ἰταλίαν, στρέφουσα ὅμως πάντοτε πρὸς ἐκείνην τὰς ὄψεις καὶ περιβαλλομένη ἀείποτε ἀναβολὴν ἑλληνίδα· ἐν ταῖς ἀρχαῖς τοῦ αἰῶνός μας ἡ ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλὰς ἐπειράθη νὰ καλέσῃ καὶ πάλιν εἰς ἑαυτὴν τὴν τέχνην· ἀλλ' ὑπῆρξε τόσον σαχλὴ, τόσον κουτὴ τόσον ἀπρεπὴς ἡ πρόσκλησίς της, ὥστε αὕτη ἀπελπισθεῖσα τῇ ἔστρεψε τὰ νῶτα καὶ ἔβαλε φράγκικα.

Καὶ ὡς ὀργισθέντος καὶ ἀπελθόντος τοῦ διδασκάλου τὰ παιδία πεισματωμένα ἰχνογραφοῦσιν ἐπὶ τοῦ πίνακος τὸν μύτον του ἢ παραμιμοῦνται ἐν χορῷ τὴν φωνήν του, οὕτω καὶ ἡμεῖς σήμερον ἐν ἀπουσίᾳ τῆς *τέχνης* φαμπρικάρομεν τοὺς στίχους τῶν Παρνασσιδῶν, τὸ ἄγαλμα τοῦ Ρήγα, τὴν μπαράκα τοῦ δημαρχείου, τὴν μάρτυρα Αἰκατερίνην, τὴν αἴθουσαν τῆς βουλῆς, τοὺς λόγους τοῦ Δαμαλᾶ, τοὺς κοπρῶνας παρὰ τὸ Δίπυλον καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν κάδρων 's τοῦ Μελᾶ.

*

Ἡ Ἰταλία συλλέγει ἑκατομμύρια καὶ προσκαλεῖ τοὺς

νίσχυρον καὶ ἐβρυχᾶτο ἐπὶ πέντε καὶ ἓξ αἰῶνας λίαν κρατεῖ, ἐωσότου ἐψόφησε, καὶ ἐκ τοῦ δέρματός του κατεσκευάσθησαν τέσσαρα ἢ πέντε κράτη, τότε τὰ ζῶα ἐκεῖνα, τὰ ἐκπέμποντα διαφόρους φωνάς, ὡμοίαζον πρὸς τοὺς «μυκωμένους θεούς», the tleeding gods, καθὼς λέγει ὁ Μίλτων, οἵτινες ἐψόφησαν, καὶ κατόπιν τούτων εἴλθεν ὁ χριστιανισμός. Οὕτως ἦλθον οἱ Τοῦρκοι κατόπιν τοῦ ἀγανοῦ καὶ μακροῦ ἐκείνου ἀνταγωνισμοῦ, οὗ κονίστρα ἦτο ἡ Ἀνατολὴ τότε. Σήμερον ὅμως ἂν ψοφήσῃ ὁ «τυρρακούων» δὲν βλέπομέν τινα ὅστις νὰ φιλονικήσῃ τὸ ἄθλον τῆς οἰκουμένης πρὸς τὸν «ἐρυθρὸν χοῖρον», διότι οὗτος πιθανὸν νὰ συμβιβασθῇ εἰρηνικῶς πρὸς τὴν «κίσσαν», τὴν λαλοῦσαν ποικίλας φωνὰς καὶ παίζουσαν διάφορα ὄργανα. Ἀλλ' ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ προκείμενον.

Τὸν Σανοῦτον εἶχον ἀκολουθήσει εἰς τὴν ἐκστρατείαν πολλοὶ εὐπατρίδαι, οἷον ὁ Μαρῖνος Δάνδολος, ὁ Λεονάρδος Φόσκολος, ὁ Ἰάκωβος Βαρότσης, ὁ Ἰωάννης Κουῖρίνης, ὁ Φιλόκαλος Ναυῖγαιοῦζος, ὁ Ἀνδρέας Γίζης, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἱερεμίας καὶ ἄλλοι. Εἴπομεν ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν νήσων ὑπετάχθησαν ἄνευ ἀντιστάσεως, καὶ ἦτο ἐπόμενον, διότι οὐδεὶς ἐκ τῶν κατοίκων ἦτο ἐν θέσει νὰ διοργανώσῃ καὶ νὰ διευθύνῃ ἀντίστασιν. Ἀλλ' ἐν Νάξῳ οἱ Γενουαῖοι οἱ ἀγαθοὶ ἐκεῖνοι πειραταὶ οἵτινες ἦρχον ἐξωδίκως τῆς Μεσογείου, εἶχον καταλάβει τὸ φρούριον, ἐν ἐκ τῶν ὀλίγων, ἅτινα οἱ Βυζαντινοὶ εἶχόν ποτε κτίσει. Λοιπὸν ὁ Σανοῦτος ἀπήντησεν ἀντίστασιν ἐνταῦθα. Καὶ τῷ ἐφάνη τοῦτο ὡς παίγνιον τῆς Μοίρας, ὡς ἀκουσία ἐκδίκησις τοῦ ἐδάφους ἐκείνου, πρὸς ὃ τὸν συνώδευεν, ἢ μᾶλλον, ἀρ' οὗ τὸν ἀπεμάκρυνεν ἓν ἐγκλημα...

Οἱ Γενουαῖοι ἦταν ἰσχυροί. Εἶχον προβλέψει τὴν περίπτωσιν καὶ εἶχον ἐνεργήσει ἐκτεταμένας ὀχυρώσεις. Εἶχον ἐφόδια ἀρκοῦντα διὰ τρεῖς μῆνας. Ὁ Σανοῦτος ἐνόησεν ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἄνευ προδοσίας ἢ ἄνευ παραβόλου τινὸς κινήματος δὲν ἤθελε ποτὲ γείνει κύριος τοῦ φρουρίου τούτου. Ἀλλ' ἡ ἀντίστασις ἐξ' ἤπτε τὴν φιλοπόλεμον μανίαν αὐτοῦ. Οἱ σύντροφοί του εἶχον ἀποθαρρυνθῆ. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐψυχράνθησαν ἐντελῶς καὶ ἦσαν πρόθυμοι νὰ συνθηκολογήσωσιν. Ὁ Φόσκολος μάλιστα καὶ ὁ Ναυῖγαιῶτος εἶχον κάμει διαβήματα πρὸς τοῦτο. Ἀλλ' ὁ Σανοῦτος εἶχε σκοπὸν νὰ ἐπιμείνῃ. Ἄλλως δὲ ὀλίγον τὸν ἔμελε περὶ τῆς ψυχρότητος τῶν ἄλλων. Πλὴν τοῦ Κουῖρίνη καὶ τῶν ἀδελφῶν Γίζη, οὐδεὶς συνεισήνεγκεν τι εἰς τὴν ἐκστρατείαν πλὴν ὀλίγων μισθωτῶν. Οἱ τρεῖς οὗτοι εἶχον τρεῖς γαλέρας, ἀπὸ μίαν ἕκαστος. Ὁ δὲ Σανοῦτος εἶχε μόνος ὀκτὼ γαλέρας καὶ ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους μισθοφόρους, ἐπαιζε τὴν περιουσίαν του καὶ τὴν τυχήν του.

Καθ' ἑκάστην ἐπὶ τῇ ἑωθινῇ ἀναφορᾷ, ἤκουε καὶ νέα παράπονα παρὰ τῶν ἑταίρων του. Ἀλλὰ ταῦτα ἦσαν διὰ τὰς ἀκοὰς τοῦ Σανοῦτου ὡς πνοὴ ἀνέμου. Τῷ ἦτο ὅλως ἀδιάφορον ἂν οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ δυσκρεστοῦντο, ἤρκει νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἐκστρατείαν του. Ἡ εὐκολία, μεθ' ἧς προχειρῶς ἐκυρίευσε τοσαύτας νήσους, τῷ εἶχεν ἐμποιήσει ἀηδίαν ἀντὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ. Εἶχεν ἀνάγκην νίκης τινὸς ἵνα μεθυσθῇ. Τὰ τετριμμένα ἐκεῖνα καὶ ἐπιούσια τῆς Βενετίας ὄργια τὸν εἶχεν ἐκνευρίσει. Ἔχαιρζεν ἄλλου εἴδους ὀργίων ὅπως εὑρανθῇ. Νίκη τις, ἀκριβὰ ἀγοραζομένη, θριαμβός τις αἱματηρός, ἐρυθρὰ τις ἐξ αἵματος ἡμέρα ἢ νύξ, ἐρυθρός τις ἥλιος ἢ ἐρυθρὰ σελήνη, ὅπως ὠνόμαζε τοῦτο, ἠδύνατο νὰ ἐμποιήσῃ νέαν ζωὴν εἰς αὐτόν. Τὸ αἷμα τὸ μέλλον νὰ χυθῇ τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ μεταγγισθῇ εἰς τὰς φλέβας του, ὅπως ἀποδώσῃ αὐτῷ τὴν νεότητα. Ἢν τοσοῦτον ἀκράτως εἶχε καταχρασθῆ. Ἐφαντάζετο καθ' ἑκάστην σχέδια στρατηγικά, τὸ ἓν ἀλλοκοτώτερον καὶ παραλογώτερον τοῦ ἄλλου, καὶ ἀφοῦ τὰ ἐκυοφόρει, τὰ ἀπέρριπτεν ὡς ἐξαμβλώματα. Ἤλπιζε νὰ ἐπινοήσῃ τι παραβολώτερον.

Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπανεύρομεν τὴν Αὐγούσταν ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ, ὁ Σανοῦτος εἶχε ἀφυπνισθῆ λίαν πρωΐ.

Πρό τινων ἡμερῶν εἶχεν ἐπανεύρη τὴν Αὐγούσταν, ἥτις ἅπαξ μόνον συνήνεσε νὰ τὸν δεχθῇ εἰς ἀκρόασιν, καὶ εἶχεν ἔλθει εἰς Νάξον ὀγνοοῦσα καὶ αὐτὴ τί ἐζήτει. Ὁ Σανοῦτος τῇ εἶχε πέμψει δεκαπέντε ἐπιστολάς, εἰς ἃς αὐτὴ δὲν ἀπήντα. Εἶχε παρακαλέσει τὴν Ἡγουμένην Φηλικίτην νὰ συνηγορῇ παρὰ τῇ Αὐγούστῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπισχνούμενος εἰς ἀνταλλαγμα νὰ φροντίσῃ μετὰ ταῦτα περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς του καὶ νὰ ἀπονείμῃ ἀτέλειαν εἰς τὰ προϊόντα τῶν κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ, ἅμα ὡς καθίστατο κύριος τῆς νήσου. Ἡ Φηλικίτη τον ὑπηρέτησεν, ὅσον ἠδύνατο καὶ προσηνέχθη διπλωματικωτάτη καὶ πρὸς τὸν Σανοῦτον καὶ πρὸς τὴν Αὐγούσταν. Ἡ γυνὴ αὕτη ἐνήργει τὰ πάντα τοσοῦτον τεχνικῶς, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὴν συλλάβῃ ἐπ' αὐτοφώρῳ ψευδομένην. Κατωρθωσε δὲ νὰ εὐχαριστήσῃ ἀμφότερα τὰ μέρη. Πρὸς μὲν τὴν Αὐγούσταν ἔλεγεν ὅτι ὤφειλε νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς μετανοίας της καὶ περὶ κατακλήσεως τοῦ μέλλοντος βίου, καὶ ν' ἀπαλλαχθῇ δι' ἡρωϊκῆς ἀποφάσεως τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου. Τὸν δὲ Σανοῦτον ἐβεβαίου ὅτι ὁ παρὼν βίος εἶναι λίαν ἐπωφελής, ἀρκεῖ νὰ ἠξεύρῃ τις πῶς νὰ τὸν ἐκμεταλλεύηται. Τέλος ἡ Φηλικίτη κατ' οὐδὲν προεβίβασε παρὰ τῇ Αὐγούστῃ τὴν πρὸς τὸν Σανοῦτον συμπάθειαν. Ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐκείνη δὲν εἶχεν ἀνάγκη παροτρύνσεων· τὰ πάντα ἦσαν ἀνωφελῆ πρὸς αὐτήν. Ἀφοῦ ἀντέσχεν εἰς τὸν πειρασμὸν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, οἴκοθεν μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν παρακινέσεων τῆς Φηλικίτης, ἐπὶ τέλους τὴν πρωΐαν τῆν ῥηθείσης ἡμέρας ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Σανοῦτον, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ, ἂν κυκλίρει, ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

(Ἀκολουθεῖ)

Μποέμ.

καλλιτέχνας της καὶ τοῖς τὰ δίδει ὅπως γράψωσιν ἢ ἀνεγείρωσι μνημεῖα τέχνης εἰς τοὺς μεγάλους της ἄνδρας.

Παρὰ τὰς ἐνιαυσίας ἐθνικὰς ἐκθέσεις της ἐν Μεδιολάνοις, ἐν Νεαπόλει, ἐν Φλωρεντίᾳ, ἐν Τουρίνῳ, ἐν Βονωνίᾳ ρίπτει πρὸ δύο ἐτῶν τὰ θεμέλια μεγαλοπρεποῦς μεγάρου ἐν Ρώμῃ, καλεῖ ἐκεῖ τοὺς καλλιτέχνας ὅλου τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἔργά των, καὶ μετὰ δύο αὐτὰ ἔτη, ἀνοίγει τὰς πύλας τοῦ μεγάρου αὐτοῦ, θαυμασίως συντελεσθέντος, προκηρύσσει τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν μόνιμον καὶ ἐνιαύσιον ὡς τὴν τοῦ Louvre καὶ παρουσιάζει διὰ τὴν πρώτην ταύτην φορὰν τὰ ἔργα δισχιλίων περίπου καλλιτεχνῶν.

ΒΟΥΛΗ

Ἀγαπητοὶ καὶ κύριοι τοῦ ἔθνους μας πατέρες,
ἀφῆστέ μας, παρακαλῶ, σὲ λίγη ἡσυχία,
ἂς λείψουν τὰ τρεχάματα γιὰ κάμποσαις ἡμέραις,
μὲ ὅ,τι καὶ ἂν κάνετε, δὲν γίνετ' ἀπαρτία.
Κανένας ἀντιμούτσουνος εἰς τὴν βουλὴ μὴν πάγῃ
κι' ἀπὸ τὴ φοῦρκα ὁ «Αἰὼν» τὰ ροῦχα του ἂς φάγῃ.

—

Δὲν εἶναι δὰ καὶ γιὰ βουλὴ καμμιὰ μεγάλη βία,
οὔτ' ἐπὶ θύραις βέβαια ὁ πόλεμος δὲν εἶναι,
ἡ ἀποκρηαῖς μᾶς ἔρχονται μὲ τόση ἡσυχία,
καὶ εἰς τὸ γλέντι στρώνονται αἱ προσφιλεῖς Ἀθῆναι.
Κι' αὐτὸ τὸ Καραλὶ Ταμπούρ, θαρρῶ, δὲν μᾶς τρομάζει..;
τὸ ἐδιορθώσαμε κι' αὐτό, κι' ὁ κόσμος ἡσυχάζει.

—

Λοιπόν, πατέρες, ἔλθετε μαζί σας νὰ γλεντᾶμε,
ἀφήσετε τὸν ἔρημο προϋπολογισμό,
ἐλᾶτε νὰ τὸν στρώσουμε ἐμπρός μας νὰ τὸν φᾶμε,
καὶ σεῖς κι' ἐμεῖς δὲν ἔχουμε γιὰ τοῦτον χορτασμό.
Ἐμπρός, νὰ πάρῃ ἀπ' αὐτὸν καθεὶς τὸ μερδικό του,
νὰ πάρῃ καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἔθνους τὸ δικό του.

—

Μὲ ὅ,τι καὶ ἂν κάμουμε, μὲ ὅσα κι' ἂν σκεφθοῦμε,
ποτὲ τὸ ἰσοζύγιον δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ·
ἐμπρὸς λοιπόν, ἀπάνω του μὲ λύσσα ἂς ριχθοῦμε
καὶ μέσα 'στὰ ταμεῖα μας πεντάρα ἂς μὴ μείνῃ.
Αὐτὸ τὸ ἰσοζύγιο τί διάβολο τὸ θέτε,
ἀφοῦ μᾶς ἐξεθέωσε καὶ δὲν οἰκονομεύεται;

—

Καὶ τώρα μάλιστα, Ῥωμηοί, ποῦ εἶναι καρναβάλι,
θὰ ἦναι ἀριστούργημα ἐμπρός μας νὰ στρωθῇ,
ὅλο τὸ ἔθνος μέσα του νὰ χώνῃ τὸ κουτάλι,
καὶ μὲ χαραῖς καὶ τούμπανα νὰ καταφαγωθῇ.
Καὶ μόνο ποῦ τὸ σκέπτομαι τὰ δάκτυλά μου γλείφω,
καὶ σκούζω «Ζήτω ἡ Ἑλλὰς» καὶ τὸ μουστάκι στρίφω.

—

Ἂς τὸν ἀφίνῃ ἡ Ἑλλὰς καμπόσο νὰ πληθαίνῃ,
κι' ἅμα μυρίσῃ τὸ τρελλὸ τῆς Ἀποκρηᾶς τριῶδι,
καὶ ὑπουργοὶ καὶ βουλευταὶ καὶ ὅλοι πεινασμένοι,
σὰν κλέφτες ἂς καθώμαστε κοντά του σταυροπόδι,
κι' ἂς ξεροκκαλίζουμε τοῦ ἔθνους μας τὸν πλοῦτο,
μὲ ζήτω, μὲ βεγγαλικά, μὲ ντέφι καὶ λαγοῦτο.

—

Ἰδοὺ ἡ μόνη ἀληθὴς τοῦ ἔθνους εὐτυχία!
ἐὰν αὐτὸς δὲν φαγωθῇ, καλοί μου συμπολῖται,
ποτὲ μὴν περιμένετε εἰρήνη κι' ἡσυχία...
ἐὰν αὐτὸς δὲν φαγωθῇ, ἐσεῖς θὰ φαγωθῆτε.
Καὶ ἂν πολέμους ἔχουμε μεγάλους κάθε χρόνο,
δὲν εἶναι γιὰ τὰ σύνορα, ἀλλὰ γι' αὐτὸν καὶ μόνο.

—

Γιὰ φᾶτε τον, Πανέλληνες, καὶ θὰ ἰδῆτε τότε!
πάντα ὁμόνοια, χαρά, ἀγάπη, καλοσύνη,
ὅλοι σπουδαῖοι, τίμιοι, μεγάλοι πατριῶται,
καμμία ἀντιπολίτευσις, παντοῦ ἀδελφοσύνη.
Θὰ λείψῃ κι' ἡ τσαναμπετιὰ μαζὶ μὲ τὴν νηστεία,
καὶ οὔτε θὰ μᾶς μέλλῃ κἂν ἂν γίνῃ Ἀπαρτία.

Σουρῆς.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀπὸ τῆς προσεχοῦς δευτέρας ἄρχονται αἱ ἐγγραφαὶ ἐν τῷ **Κεντρικῷ δημοσίῳ γυμναστηρίῳ** τῶν βουλομένων νὰ σπουδάσωσι θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τὸ ἐπικρατοῦν γυμναστικὸν σύστημα ἐν τοῖς παιδευτηρίοις, ὅπως λάβωσι πτυχίον διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῆς γυμναστικῆς.

Ἀναγορεύονται δὲ διδάσκαλοι ὅσοι εὐδοκιμήσαντες κατὰ τὰς ἐξετάσεις τὰς ὁποίας θέλουσιν ὑποστῇ ἐν τοῖς μαθήμασι τῆς *Ἱστορίας τῆς Γυμναστικῆς, παιδαγωγίας τῆς Γυμναστικῆς, γνώσεις ἀνατομικὰς καὶ ὑγιειναὶ καὶ εἰς τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις*, προσαγάγωσι ἐνδεικτικὸν τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ γυμνασίου, πρὸς δὲ ἔνδειξιν ἐμφαίνουσαν τὴν διαγωγὴν αὐτῶν ἐν τῷ παιδευτηρίῳ εἰς ὃ φοιτῶσι ἢ τελευταῖον ἐφοίτησαν· καθηγηταὶ δὲ γίνονται οἱ προσάγοντες ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον γυμνασίου.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Κεντρικοῦ Γυμναστηρίου

Ι. Γ. Φωκιανός.

!!! ΑΡΩΜΑ !!! ΑΡΩΜΑ !!! ΑΡΩΜΑ !!!

ΤΕΙΟΝ

ἀρίστης ποιότητος εἰς **πακέτα**, ἐκομίσθη κατ' αὐτὰς **ἐκ Ρωσσίας** καὶ πωλεῖται εἰς το ἐπὶ τῆς *Λεωφόρου Πανεπιστημίου*

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ «ΥΓΙΕΙΑ»
Νικολ. Α. Βασιλείου.

ΠΡΙΟΝΕΣ, ΤΟΡΝΟΙ ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΙ, ΜΗΧΑΝΑΙ ΤΡΥΠΗΜΑΤΟΣ,

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΑ

Α. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
παρὰ τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ

Σχίσιμον καὶ κατέργασις παντὸς εἴδους ξυλείας δι' ἁμαξοποιούς, καθεκλοποιούς, ἐπιπλοποιούς, ἐργολάβους οἰκοδομῶν, κιγκλίδες ἕτοιμοι κλπ. κλπ.

ΤΙΜΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑΙ